

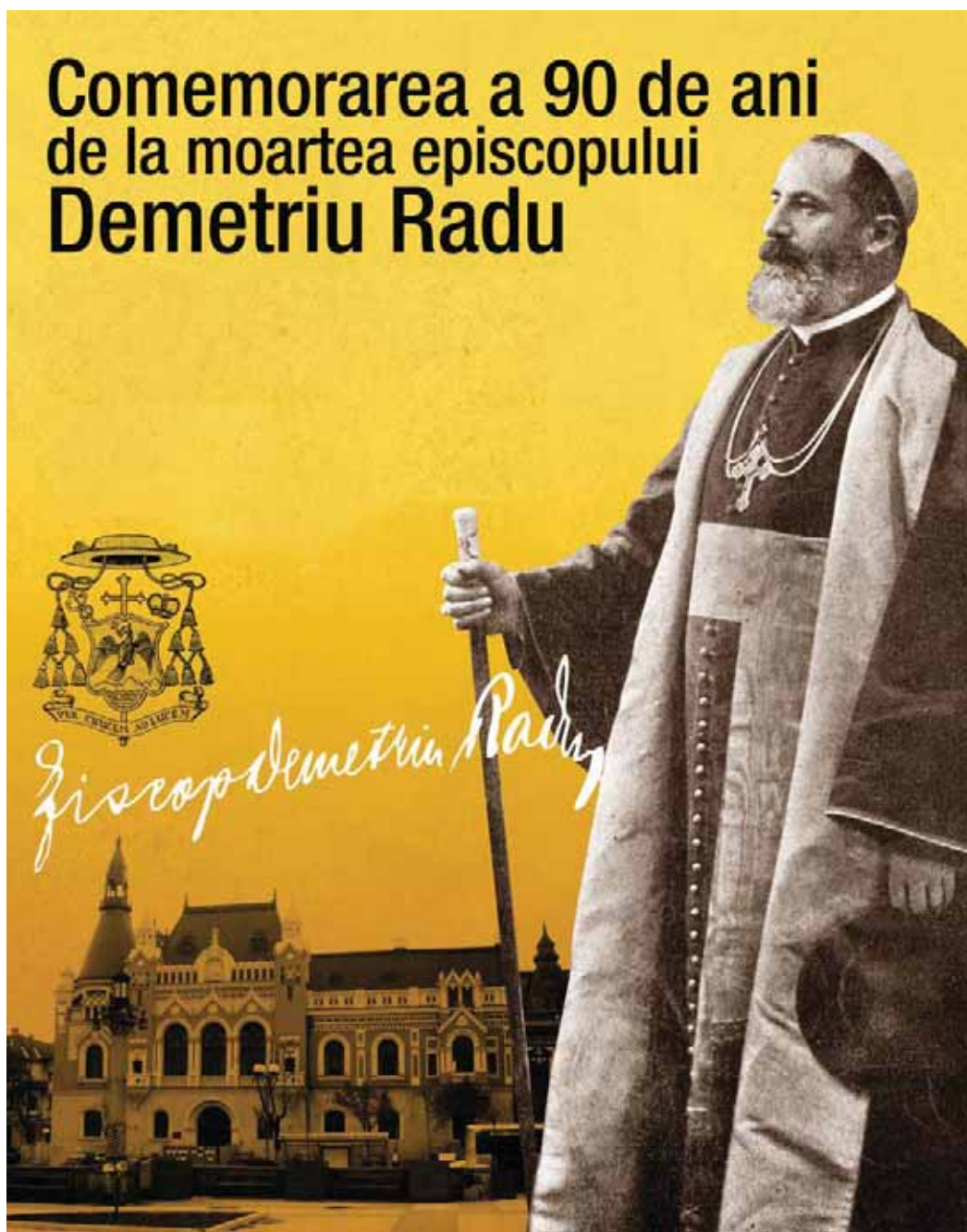
Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 decembrie

Seria I, Anul XIX, Nr. 6 (206), 2010

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a
Nașterii Domnului nostru Isus Cristos,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite și La mulți Ani!

*Scrisoare Pastorală***Sărbătoarea Nașterii Domnului
2010***„Vă binevestesc vouă bucurie mare...”***Dragi credincioși,**

A venit din nou Crăciunul! Este o veste care nu ne surprinde, mai ales pentru faptul că publicitatea și ofertele de la televiziuni, din ziare, reviste și alte mijloace de comunicare în masă ne-au introdus deja în atmosfera consumismului dinaintea Crăciunului. Însă pentru noi, creștinii, Sărbătoarea Crăciunului este un moment de reflecție și de aducere aminte a scopului vieții noastre prin îndreptarea gândului, inimii și sufletului spre ceea ce ne învață Sfintele Evanghelii și tradiția vie a Bisericii. Scripturile ne vorbesc despre un copil născut pe paie, într-o iesle dintr-un grajd, născut dintr-o fecioară, conceput prin puterea harului Spiritului Sfânt; ne vorbesc despre Sfântul Iosif, despre păstori și despre îngerii care cântau în acea noapte minunată. Nu este vorba nici despre o poveste, nici despre un basm și nici despre o legendă frumoasă. Aceasta este credința noastră, credința adevărată propovăduită și trăită de-a lungul secolelor de Biserica noastră creștină.

„Nu vă temeți”, le-a spus îngerul păstorilor,

VESTITORUL**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte****Redacția și administrația:****Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator,**Ioan F. Pop:** secretar de redacție.**Colaboratori:**

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013**Abonamente: Alexandru Toma**Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30
Tel: 0259.472.823; 0741.933.193**Difuzare: Claudiu Boda**Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932**I.S.S.N. 1454 - 8526**

„căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Cristos Domnul” (Lc. 2, 10-11). Prin acești păstori, îngerul a transmis un cuvânt de speranță pentru viitor întregului popor „care stătea în întuneric” (Mt. 4, 16) și aștepta „vestea cea bună”. Prin Apostoli și prin Biserică, acest cuvânt de speranță ni se face cunoscut și nouă astăzi. De aceste cuvinte trebuie să ne aducem aminte și în noaptea sfântă a Crăciunului! Da, să ne aducem aminte, pentru a avea o perspectivă și un viitor, deoarece „cine nu are memorie, nu are viitor” (Benedict al XVI-lea).

Iubiți frați,

Sfântul Apostol Pavel ne spune peste veacuri: „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmașile credința”. (Evr. 13, 7). Această aducere aminte înseamnă și rememorarea anilor de persecuție și martiriul Bisericii noastre, anii de încercări și suferință ai credincioșilor noștri pentru Cristos. Să nu uităm că *martyria* înseamnă mărturie. Tocmai de aceea, în spiritul aducerii aminte, ne-am propus să ne rugăm, după fiecare Sfântă Liturghie, pentru canonizarea episcopilor greco-catolici morți în temnițele comuniste. Amintirea exemplului lor de credință și mărturisire vie a Evangheliei ne dă puterea de a merge înainte și încrederea că Domnul este cu noi până la sfârșit. Și acolo, în pușcării și gulguri, pentru ei, pentru „sfinții închisorilor”, Cristos se naște, ne-o spune Radu Gyr, prin dramatismul încercărilor și prin nostalgia clipelor amintite din libertate: „A venit și-aici Crăciunul / Să ne mângâie surghiunul / Cade alba nea peste viața mea / Care-aici se stinge” (Radu Gyr, *Colind*).

Dragii mei,

Cuvintele îngerului adresate păstorilor nu au fost doar cuvinte de speranță, ci și un îndemn concret pentru modul cum să-l recunoască pe Mântuitorul care s-a născut. „Și acesta va fi semnul”, a spus îngerul, „veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle” (Lc. 2, 12). Ca să-l poată „găsi”

pe Prunc, îngerul a trebuit să le vestească păstorilor că acesta s-a născut, că există. Prin predicarea Cuvântului lui Dumnezeu, Biserica face cunoscut lumii întregi nașterea acestui Prunc pentru mântuirea noastră. Biserica îl readuce, astfel, prin cuvânt din nou în lume pe Cristos, care dă sens vieții fiecăruia dintre noi.

Dar unde îl găsim pe acest Prunc, astăzi?

Nimeni, pe timpul lui Isus, nu s-a așteptat ca El, Regele, să se nască în acele condiții mizere și insalubre, persecutat, și avându-i în jurul său doar pe cei foarte apropiați. Dacă nu era cuvântul îngerului către păstori, aceștia n-ar fi remarcat nașterea miraculoasă din Bethleem. Fie că vestea nu ar fi ajuns la ei, fie ar fi auzit doar că o femeie a născut într-o poiată. Iată cât de ușor ne înșeală aparențele! Pruncul înfășat și culcat în iesle nu era unul oarecare, ci era „lumina lumii” (Io. 8, 12), „lumina care luminează în întuneric” (Io. 1, 5), ne spune Sfântul Evanghelist Ioan. Biserica repetă acest cuvânt din Scriptură în fiecare an, pentru a ne aduce aminte să privim dincolo de aparențe.

Mulți cad astăzi în tentația de a se uita și a-l căuta pe Isus doar în icoane, nereușind să-l vadă pe Domnul care suferă în atâția oameni care se află exact în aceleași condiții mizere ca și Isus în urma cu două mii de ani: singuri, persecutați și nedreptățiți, ducând o viață la limita subzistenței. Acești oameni au nevoie de sprijinul nostru, de prezența noastră, de cuvântul nostru pentru a le da speranța că și pentru ei s-a născut Mântuitorul. Uitați-vă în biserică, în jurul dumneavoastră, la locul de muncă, pe scara blocului sau în vecini și veți găsiți o persoana care suferă. Fiți pentru ea îngerul care-i aduce vestea cea bună.

Dragii mei,

Cineva care suferă de amnezie nu are viitor, pentru că nu își cunoaște trecutul. În societatea contemporană, în care totul este bazat pe percepția momentului și pe programarea în detaliu a viitorului, Sărbătoarea Nașterii Domnului Cristos ne oferă oportunitatea de ne opri un moment din vârtoarea vieții cotidiene, pentru

a privi înapoi la ce am primit, la cine suntem astăzi și către ce ne îndreptăm.

Aducerea aminte înseamnă a rememora Cuvântul auzit pentru a vedea dacă l-am „primit” și dacă aduce rod, asemenea seminței care a căzut în pământ bun (cf. Mc. 4, 20). La fel ca și păstorii, nu este suficient să auzim Cuvântul și să-l cunoaștem, ci trebuie să acționăm precum ne învață Domnul. „Să mergem dar până la Bethleem”, au spus păstorii, „să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut” (Lc. 2, 15).

Aducerea aminte înseamnă să ne bucurăm de nașterea Mântuitorului nostru, cu Fecioara Maria și cu Iosif, și să împărtășim această veste bună

și altora. Odată ce am primit Cuvântul în sufletul nostru, viața noastră se transformă, iar odată cu viața noastră transformăm și lumea din jur. „Și s-au întors păstorii, slăvind și laudând pe Dumnezeu, pentru toate câte au ziseră și văzuseră precum li se spusese” (Lc. 2, 20).

Și, nu în ultimul rând, aducerea aminte înseamnă a rememora drumul pe care am pornit și valorile după care ne orientăm în viață. Scriptura ne învață că cei trei Magi au văzut la Ră-

sărit steaua lui Isus și, urmând-o, au venit să I se închine (cf. Mt. 2, 2). Fără hartă, doar cu privirea ațintită la stea, Domnul le-a călăuzit pașii până la destinație. Asemenea magilor, puterea martirilor și mărturisitorilor Bisericii noastre de a îndura persecuția a venit din faptul că au stat cu ochii ațintiți la steaua care este Cristos. Această stea a răsărit și pentru noi și așteaptă doar să o urmăm.

De aceea, „aduceți-vă aminte”, iubiți credincioși, „de mai-marii voștri, (...); priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (Evr. 13, 7) și exemplul! Deoarece, dacă nu avem memorie, nu avem viitor. Iar dacă nu avem credință, nu avem nici o speranță.

Cristos s-a născut!

Tuturor vă doresc un Crăciun Sfânt și binecuvântat, haruri de la Domnul, spor în toate și *La mulți ani!*

+ Virgil BERCEA

Blajul și Marea Unire de la 1 Decembrie 1918

1 Decembrie – Ziua Marii Uniri - poate fi considerată ca fiind cea mai însemnată zi din devenirea noastră națională, ea reprezentând momentul desăvârșirii formării statului național unitar roman.

Se spune că atunci când ceva este menit să se întâmple, se întâmplă. Aș completa, mai ales dacă este scris sus, în Cer. Tot ceea ce este hotărât printre stele se înfăptuiește, într-o bună zi, pe pământ. Cu certitudine, anul 1918 reprezintă pentru romani un exemplu, indubitabil, în acest sens.

Orice lucru care se întâmplă pe pământ are însă și o puternică dimensiune umană. Dacă acest lucru este în slujba binelui, este mai întâi însușit de elite - care definesc traiectoria istoriei umanității - pentru ca apoi să fie predat maselor, care îl asimilează și îl finalizează.

Unirea de la 1918 se înscrie pe aceste coordonate. Evenimentul a fost foarte bine sintetizat, în derularea temporală, de episcopul greco-catolic Iuliu Hossu, cel care va deveni *primul cardinal român* care a afirmat că *“dacă nu era Unirea religioasă de la 1700, nu era nici Adunarea de la Blaj din 3/15 mai 1848 și fără aceasta nu era nici Unirea din 1918”*.

Așadar Blajului, bisericii și dascălilor școlilor blăjene le revine o cotă importantă de contribuție la realizarea acestui deziderat național.

Blajul a vibrat prompt după constituirea la 30/31 octombrie 1918 a Consiliului Național Român de la Arad, fiind profund atașat cauzei luptei naționale. La Blaj s-a înființat în ziua de 4 noiembrie 1918 Consiliul Național Român. În ziarul blăjean „Unirea” (care apărea la Blaj începând cu anul 1891) a fost publicată „Chemarea Consiliului Național Român”, redactată de Alexandru Ciura și citită la Adunarea de constituire a Consiliului. Materialul acesteia - un veritabil manifest, de o deosebită încărcătură emoțională - solicită constituirea de „sfaturi naționale locale și gărzi de pază”, în toate localitățile transilvane, pentru ca evenimentele în derulare să se realizeze în ordine, civilizată, la înălțimea demnității de care au dat dovadă întotdeauna românii, în marile momente ale istoriei, ultimul reper de dinainte de 1918 reprezentându-l Adunarea de la Blaj din 3/15 mai 1848. În paginile ziarului „Unirea”, clerici și intelectuali de marca ai Blajului inserau cronici și articole referitoare la lupta națională a românilor ardeleni de-a lungul veacurilor, erau tipărite documente ale Consiliului Național Român din Arad, toate acestea vizând pregătirea psihologică a populației - pe lângă informarea la zi - în perspectiva zilei de 1 Decembrie 1918.

Președinte al Consiliului Național Român din Blaj a fost ales vicarul capitular al mitropoliei, părintele dr. Vasile Suci - viitorul mitropolit greco catolic - cel care a contribuit substanțial la dezvoltarea învățământului blăjean interbelic, numit de Nicolae Iorga, Vasile Vodă, ca expresie a respectului pe care i-l acordă marele istoric român. Din Consiliul Național Român de la Blaj au făcut parte personalități de

ACTUL UNIRII
VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE S. V. 1918.

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIC SFATUL ȚĂRII DECLARĂ:
REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA).
ÎN NOTĂRELE CI DINTRE FRUȚ. NISTRU. DUNĂRE. MARCA
NEGRĂ ȘI VECHILE GRANITE CU AUSTRIA. RIAPTĂ DE
RUȘIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI DIN TRUPUL
VECHI MOLDOVE. ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI
DREPTULUI DE NEAM. PE BAZA PRINCIPILUI CĂ NOROA-
DELE SINGURE SĂ-ȘI POTĂASCĂ SOARTA LOR. DE AZI
ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTOCUNA. SĂ UNESCĂ
CU MAMA SA ROMÂNIA.
TRĂIASCĂ UNIREA BASARABICI -
CU ROMÂNIA
DE-A PURURI ȘI TOTOCUNA!
PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII.
ION ÎNCULEȚ.
VICE- PREȘEDINTE
PAN. HALIPPA.
SECRETARUL SFATULUI ȚĂRII
I. BUZDUGAN.

marcă ale vremii, între care părintele dr. Alexandru Nicolescu - viitor mitropolit greco catolic - canonicii Ioan Coltor și Ștefan Roșianu, dr. Alexandru Borza - viitorul mare botanist român - profesorul și scriitorul Zenovie Pâclișanu, farmacistul Ștefan Dragoș - viitorul primar al Blajului, de după Unire - dr. Alexandru Ciura și alții.

Garda Națională din Blaj a avut la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia o misiune deosebită, istorică am putea spune, asigurând paza sălii unde se desfășurau ședințele și unde s-a redactat Actul Unirii.

Onoarea citirii Actului Unirii, în fata mulțimii participante la Adunarea de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, i-a revenit episcopului greco-catolic Iuliu Hossu.

Sunt doar câteva exemple ce ilustrează contribuția majoră a Blajului la înfăptuirea mărețului eveniment de la 1 Decembrie 1918.

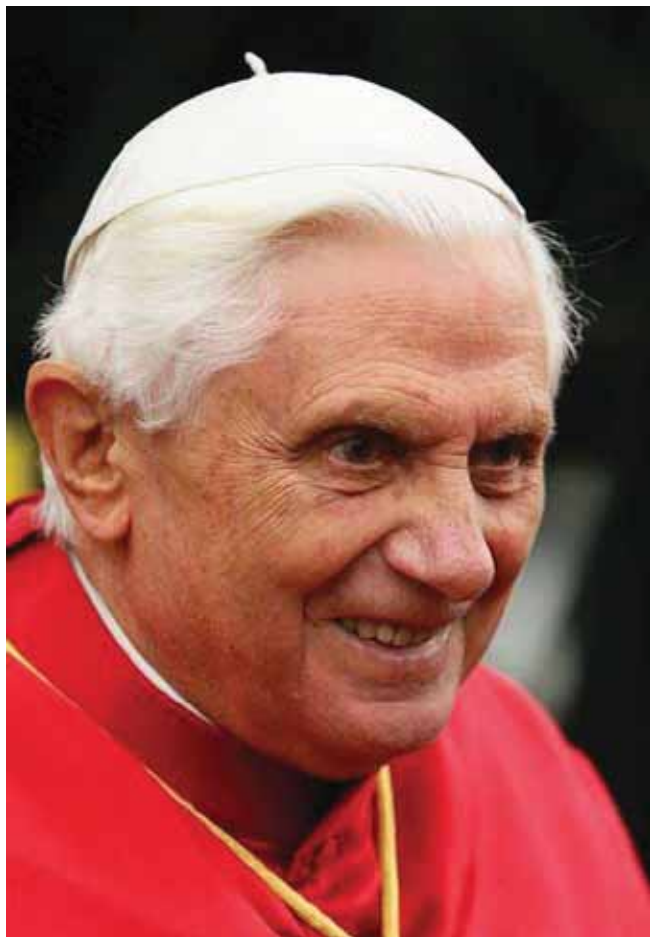
Pentru Blaj a bătut din nou ceasul istoric. Pentru a câta oară?

Sorin Nicu BLAGA
www.ziarulfaclia.ro

Alocuțiunea Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus*

28.12.2010

Sfântul Părinte, la rugăciunea „Angelus”, în prima duminică din Advent vorbește despre așteptare, timp de vie speranță, și despre valoarea vieții pe cale de a se naște.

Iubiți frați și surori, astăzi, prima duminică din Advent, Biserica începe un nou An liturgic, un nou drum de credință care, pe de o parte, comemorează evenimentul lui Isus Cristos iar, pe de alta, se deschide spre împlinirea sa finală. Și chiar din această dublă perspectivă se alimentează Timpul Adventului, privind fie la prima venire a Fiului lui Dumnezeu, când s-a născut din Fecioara Maria, fie la întoarcerea sa glorioasă, când va veni „să judece pe cei vii și pe cei morți”, cum spunem în Crez. Asupra acestei teme sugestive „a așteptării” aș vrea acum să mă opresc pe scurt, pentru că este vorba despre un aspect profund uman, în care credința devine, pentru a spune așa, un tot cu trupul nostru și cu inima noastră.

• **Așteptarea, faptul de a aștepta este o dimensiune care străbate întreaga noastră existență personală și socială.** Așteptarea este prezentă în mii de situații, de la cele mai mici și banale până la cele mai importante, care ne

implică total și în profunzime. Ne gândim, între acestea, la așteptarea unui copil din partea a doi soți; la cea a unei rude sau a unui prieten care vine de departe să ne viziteze; ne gândim, pentru un tânăr, la așteptarea rezultatului unui examen decisiv, sau a unui colocviu de muncă; în relațiile afective, la așteptarea întâlnirii cu persoana iubită, a răspunsului la o scrisoare, sau la primirea unei iertări... S-ar putea spune că omul este viu câtă vreme așteaptă, până când în inima sa este vie speranța. Și după așteptările sale omul se recunoaște: „statura” noastră morală și spirituală se poate măsura după ceea ce așteptăm, după ceea ce sperăm.

• **Fiecare dintre noi deci, în special în acest Timp care ne pregătește la Crăciun, se poate întreba: eu ce aștept? Spre care lucru, în acest moment al vieții, îmi este înclinată inima?** Și aceeași întrebare se poate face la nivel de familie, de comunitate, de națiune. Ce așteptăm împreună? Ce unește aspirațiile noastre, ce face ca ele să fie una? În timpul premergător nașterii lui Isus, era foarte puternică în Israel așteptarea lui Mesia, adică a unui Consacrat, descendent al regelui David, care ar fi eliberat, în sfârșit, poporul de orice sclavie morală și politică și a instaurat Împărăția lui Dumnezeu.

• **Dar nimeni nu și-ar fi imaginat vreodată că Mesia s-ar fi putut naște dintr-o umilă copilă cum era Maria, făgăduită de soție lui Iosif cel drept.** Nici chiar ea nu s-ar fi gândit vreodată la aceasta, deși în inima sa așteptarea Mântuitorului era atât de mare, credința și speranța sa atât de fierbinți, încât el a putut găsi în ea o mamă vrednică. În rest, Dumnezeu însuși o pregătise, înaintea veacurilor.

• **Există o corespondență tainică între așteptarea lui Dumnezeu și cea a Mariei, creatura „plină de har”, total transparentă față de planul de iubire al Celui Preaînalt.**

Să învățăm de la ea, Femeia Adventului, să trăim gesturile zilnice cu un spirit nou, cu sentimentul unei așteptări profunde, pe care numai venirea Domnului o poate împlini.

Nicolae COSTRUȚ

Sensul spiritual al Întrupării Domnului

Mărire lui Dumnezeu în locurile preainalte și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui (Mt 2,14)

Expresia evanghelică: „Cuvântul s-a făcut trup” (In 1,14), are pentru Biserică o semnificație majoră, un înțeles care exprimă un adevăr de credință fundamental, ce se referă la faptul că Dumnezeu, prin Fiul său unic, Isus Cristos, și-a asumat o natură omenească, s-a întrupat pentru a împlini mântuirea noastră.

Prin *Întrupare*, Isus Cristos devine Dumnezeu-om, iar această realitate nu poate fi pe deplin înțeleasă fără prezența Fecioarei Maria, în trupul căreia a fost conceput Fiul lui Dumnezeu, de la Spiritul Sfânt, pe calea dragostei mistice.

Isus primește în întregime de la Maria, Maica Domnului, natura umană, fără să se schimbe ceva din divinitatea Sa, fără să o amestece cu umanul, în acest fel devenind Dumnezeu și om deodată. „Credința în Întruparea reală a Fiului lui Dumnezeu este semnul distinctiv al credinței creștine” (1). Esența acesteia este cuprinsă în Simbolul Credinței sau Crez. Atunci când prin Crez mărturisim: „Cred într-unul Domn Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, unul născut (...) care pentru noi oamenii, și pentru a noastră mântuire, s-a coborât din ceruri, s-a întrupat de la Spiritul Sfânt, din Maria Fecioara și s-a făcut om” (2), conștientizăm că dăm nu numai o mărturie de credință, ci și un răspuns la o întrebare esențială: de ce Cuvântul s-a făcut trup? Prin sintagma „cred într-unul Domn Isus Cristos”, proclamăm faptul că El este Domn, afirmăm dumnezeirea Lui, și acela că Dumnezeu s-a manifestat în firea omenească a lui Cristos. Isus Cristos se prezintă ca Fiul, căci Dumnezeu este Tatăl său, care îi împărtășește tot ce are. „Dezvăluindu-l pe Tatăl său, Isus și-a dezvăluit identitatea de Fiu” (In 5, 9-30).

Bazați pe învățătura Sfintei Scripturi, pe scrierile Sfinților Părinți din Răsărit și Apus și a celor care au urmat după ei, ne propunem să subliniem câteva aspecte cu privire la sensul spiritual al Întrupării.

1. Cuvântul s-a făcut trup pentru a ne mântui, împăcându-ne cu Dumnezeu

Ceea ce patriarhii au așteptat, proorocii au prezis, dreptii au dorit să vadă, s-a împlinit. În ziua aceasta, „Dumnezeu s-a arătat în trup, pe pământ,

și a locuit între oameni” (Sf. Ioan Gură de Aur). Dumnezeu s-a făcut om pentru ca firea noastră bolnavă să fie vindecată; căzută, să fie ridicată; moartă, să fie adusă la viață. „Omul pierduse stăpânirea binelui, pe care trebuia s-o primească înapoi; închis în întuneric, trebuia să fie adus la lumină; pierdut fiind, aștepta un Mântuitor; prins fiind, aștepta un ajutor; trăind în robie, aștepta un eliberator” (Sf. Grigore de Nyssa). Aceste motive, apreciază același sfânt, nu erau lipsite de însemnătate și meritau să-l miște pe Dumnezeu, pentru a-l face să coboare pe pământ, până la firea noastră omenească, spre a o corecta, fiindcă, în acel moment, omenirea se găsea într-o stare jalnică și nefericită. După Întrupare, devenit om, Isus Cristos a arătat, prin Evanghelia Sa, cum este cu putință ca o faptură simplă, orice persoană, aici, în lumea aceasta, să aibă posibilitatea să participe la calitățile și dimensiunile Divinității și să cunoască pe deplin nemurirea. Prin toată activitatea Sa de pe pământ, Isus l-a dezvăluit pe Dumnezeu, pentru ca, împăcându-ne cu El, să ne mântuim.

2. Cuvântul s-a făcut trup pentru ca noi să cunoaștem, astfel, dragostea lui Dumnezeu

Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Său în lume pentru ca noi să avem viață prin El. În acest mod, și-a arătat Dumnezeu dragostea pentru oameni. De aceea, pentru a împlini voința Tatălui, Cristos a

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

pus început Împărăției Cerurilor pe pământ și ne-a revelat Taina Sa, iar prin ascultarea Sa, a săvârșit Răscumpărarea lumii. Această Răscumpărare s-a desăvârșit prin patima și jertfa de pe Cruce. Ori de câte ori se celebrează pe altar jertfa Crucii, în care „Cristos, Paștele nostru, a fost jertfit” (1Cor 5,7), se împlinesc, din iubire, opera Răscumpărării noastre. Prin repetarea nesângeroasă a Jertfei, Cristos rămâne mereu cu noi, până la sfârșitul veacurilor, ca semn al dragostei lui Dumnezeu față de om, pentru ca, în cele din urmă, creatura și Creatorul ei să fie părtași, împreună, la viața divină.

3. Cuvântul s-a făcut trup pentru a fi modelul nostru de sfințenie

În Isus, Dumnezeu a luat trup omenesc. Fiind și om, El a trebuit să se comporte la fel ca toți oamenii, suferind trupește și sufletește, cunoscând foamea, ispita, suferința, părăsirea. A fost asemenea nouă în toate, în afară de păcat. „Cel ce mă urmează, nu umblă în întuneric” (In 8,12), zice Domnul. Sunt chiar cuvintele lui Cristos, prin care ne îndeamnă să fim într-un tot după pildele vieții lui. Ca Dumnezeu și om, Isus a cunoscut firea noastră și s-a oferit pe sine ca model pentru noi. „Luați jugul meu asupra voastră și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre” (In 11, 29). „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața; nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (In 14, 6). Isus este, după cum stă scris în Evanghelie, prin tot ceea ce săvârșește pe pământ și prin atitudinea Sa, modelul Fericii, norma Legii noi: „Iubiți-vă unii pe alții așa cum v-am iubit și Eu” (In 15, 12).

Viața reală a omului, de la venirea lui Cristos, a primit o transformare și un îndemn după modelul Lui, care a creat o altă lume și un alt om. Nașterea, Calvarul, Răstignirea și Învierea au arătat, în mod cât se poate de concret, momentele și experiențele capitale prin care trebuie să treacă omul pe drumul reabilitării, au arătat căile care duc la mântuire. Prin tot ce a făcut pentru mântuirea noastră, Isus Cristos devine modelul desăvârșit al virtuții. Având mereu în față modelul cristic, creștinul va imita acest model, pentru că: „Cel ce mă urmează nu va umbla în întuneric” (In 8, 12). Prin aceste cuvinte, rostite chiar de Mântuitorul nostru, suntem îndemnați să trăim într-un tot după pildele vieții Lui. Nici știința și nici cunoștințele, ori cât ar fi ele de vaste, nu pot să-ți aducă mântuirea. „Mai

bine ar fi să simt în inima mea ce aste adevăratele căință, decât știu pe din afară toată Scriptura, toată învățătura filosofilor, la ce mi-ar folosi atare știință, fără dragostea și harul lui Dumnezeu” (3).

4. Cuvântul s-a făcut trup pentru a ne face părtași firii dumnezeiești

Fără prezența în trup a lui Isus Cristos, nu ar fi fost cunoscut misterul cristic și nu s-ar fi înțeles desfășurarea de dragoste și suferință, de răbdare, de înțelepciune și rugăciune, ce duc la purificarea mijloacelor și, la sfârșit, în Împărăția lui Dumnezeu. „Acesta este motivul pentru care Cuvântul s-a făcut om și Fiul lui Dumnezeu, Fiul al Omului: pentru ca omul, intrând în omuniune cu Cuvântul și primind, astfel, înfiere divină, să devină Fiul lui Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu s-a făcut om pentru a ne face pe noi Dumnezeu” (4).

Prezența Dumnezeului-om în lumea noastră a schimbat sensul istoriei și a creat o altă lume, în care s-au deschis căile mântuirii. „Biserica mărturisește că Isus este, în mod inseparabil, Dumnezeu adevărat și om adevărat. Este într-adevăr Fiul lui Dumnezeu care s-a făcut om, fratele nostru, și aceasta fără să înceteze a fi Dumnezeu, Domnul nostru.

Sensul deosebit și profund al Întrupării și al trăirii lui Isus Cristos între oameni și ca om constă în faptul că apropierea de Dumnezeu nu are un caracter abstract și formal, ci este o apropiere vie în dubla natură a lui Isus, prin care a devenit posibil marele act al mântuirii, un nou spirit și un nou om, pătruns de puterea creației, în sensul lucrurilor nepieritoare, a cugetului și a graiului divin. „Creația situează omul în centrul lumii și-l face colaborator al lui Dumnezeu. Opera trebuie continuată și lumea – desăvârșită” (5).

Sensul spiritual al Întrupării este redat foarte concis și în Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur: „Unule Născut, Fiule și Cuvinte al lui Dumnezeu, cel ce ești fără de moarte și ai primit, pentru mântuirea noastră, a te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, neschimbat întrupându-te și răstignindu-te Cristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat, Unul fiind din Sfânta Treime, preamărit împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt, mântuiește-ne pe noi” (Antifonul II).

(1) *Catehismul Bisericii Catolice*, București, 1993, p.108; (2) *Idem*, p. 51; (3) *Catehismul Bisericii Catolice*, București, 1993, p.108; (4) C.B.C., *Idem*, p.107; (6) Ernest Bernea, *Crist și condiția umană*, București, 1996, p. 67

Episcopul greco-catolic Demetriu Radu 1862-1920

Motto: „Din Școlile Blajului au ieșit eroi, pentru că aici s-au format suflete întemeiate pe temelia nebiruită a credinței” (Cardinal Iuliu Hossu)

Este o datorie a noastră ca în ceasurile comemorative să ne plecăm frunțile în semn de recunoștință și omagiu în fața amintirii celor care cu sufletul au lucrat cu sufletele.

Azi, la 90 de ani de la încetarea din viață a Episcopului greco-catolic de Oradea, Demetriu Radu (1903-1920), personalitate proeminentă a Bisericii Române Unite cu Roma, ne plecăm frunțile în recunoștință și genunchii în rugăciune pentru cel care a păstorit timp de 17 ani Dieceza de Oradea- Mare.

Suflet de apostol, dotat cu o capacitate intelectuală excepțională, spirit creator destinat să conducă, Demetriu Radu a fost unul dintre cei mai mari episcopi, care, urmând tradiția înaintașilor săi, a știut să ducă lupta cea bună a vieții până la jertfă și să dea o dimensiune particulară Diecezei noastre.

La 8 decembrie 1920, Ep. Demetriu Radu a fost răpus de o bombă artizanală, atentat criminal pregătit de comunistul Max Goldstein în însăși Senatul României. Episcopul a fost ucis cu un sfert de oră înainte de a se urca la tribună pentru a vorbi despre acțiunea de consolidare a României Mari. Ministrul Justiției Dimitrie Greceanu și senatorul Spirea Gheorghiu au murit tot atunci.

Vestea morții atât de tragice a Episcopului orădean a cutremurat România. Celui care în 1918 a participat la Adunarea Națională de la Alba Iulia ca decan al Episcopatului Român Unit cu Roma-Greco-Catolic și a prezidat Adunarea alături de Gh. Pop de Băsești și Episcopul ortodox de Arad, Ioan Papp, Tara i-a făcut funeralii naționale ca unui martir.

La Oradea și în Bihor, Episcopul Demetriu Radu a fost în centrul vieții spirituale și culturale, întotdeauna printre orădeni, mereu în mijlocul credincioșilor Diecezei sale. Acum, Oradea își plângea Episcopul, „... Căci în el am pierdut un Părinte mare, un Părinte falnic, cu calități de larg calibru, un arhiereu cu concepții ideale, cu planuri mărețe, a căror îndeplinire în parte cu mult dor se așteaptă și Dieceza în el și-a fost pus toate speranțele...” spunea Vicarul diecezan.

Demetriu Radu s-a născut la 26 octombrie 1862 într-o familie de țărani fruntași din comuna Uifalău, azi Rădești, din județul Alba. A urmat școala primară la călugării franciscani din Aiud, după care continuă studiile la Liceul „Sf. Vasile” din Blaj. Ultimele două clase și „Facultatea de Teologie” le face la Roma. Teologia și filozofia le urmează la „Colegiul de Propaganda Fide” și „Institutul Sfântul Atanasie”. Și-a susținut doctoratul în fața Papei Leon al XIII-lea, care, „în semn de recunoaștere” a calităților excepționale ale viitorului preot, i-a dăruit o medalie de aur. Tot la Roma, în 1885, a fost sfințit preot.

După terminarea studiilor s-a înapoiat la Blaj. Aici a lucrat pentru scurt timp la Mitropolie, ca, în 1886, să fie numit paroh la București pentru credincioșii greco-catolici veniți din Ardeal. Arhiepiscopul Paul Iosif Palma l-a numit profesor la „Seminarul Teologic-Cioplea” și director al noului „Seminar Arhiepiscopal” din București.

A fost un orator de excepție, predicile sale au fost remarcate și ascultate de bucureșteni, chiar și de foarte mulți ortodocși, dar s-au găsit printre ei unii care au pornit împotriva lui o îndârjită campanie. Pentru tactica și iscusința sa diplomatică prin care ajungea la soluția aplanării dificultăților și neînțelegerilor, I. C. Brătianu și însuși Regele Carol I au apelat la ajutorul său, trimițându-l la Roma pentru aplanarea unor divergențe cu Sfântul Scaun.

La 9 mai 1897 este consacrat Episcop de către Arhiepiscopul Victor Mihaly de Apșa, în Catedrală „Sfânta Treime” din Blaj. Preot și Episcop, s-a simțit mereu legat de cei care, înaintea lui, „s-au rugat în Biserica lui Cristos, care au trăit, muncit, gândit și suferit pentru Cristos”. O convingere pe care, prin viața lui, a transmis-o urmașilor. Demetriu Radu a vestit Evanghelia lui Dumnezeu; era dator de preot și de Episcop, dar a știut să cheme la credință sufletele, oricât de diferite erau din punct de vedere moral sau intelectual, și să le salveze pe cele aflate la răscruce. Pastoraletle și predicile sale o dovedesc.

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

După consacrare este numit Episcop al Diecezei de Lugoj (1897-1903). Activitatea noului Păstor este foarte rodnică. Însuflește viața spirituală, cuvântul său ajunge și în cele mai îndepărtate parohii. La Lugoj a mărit „Reședința Episcopală”, a reparat Catedrala și a zidit numeroase biserici și școli. Tot Episcopul Lugojuului a fost acela care a pus noua temelie Mănăstirii Prislop din județul Hunedoara. Sub atenția și grija sa a sărbătorit Dieceza Jubileul de 200 de ani de la Unirea cu Roma.

În acest timp a legat o frumoasă prietenie cu Ep. Mihail Pavel al Diecezei de Oradea, una din cele mai alese prietenii, în care diferența de vârstă (34 de ani) nu a însemnat nimic. A cunoscut dragostea și grija Episcopului orădean pentru școlile confesionale din Beiuș și atunci, când, după moartea Ep. M. Pavel, ajunge el Episcop al Diecezei de Oradea (1903-1920), îi preia și îi continuă proiectele.

Astfel, în timpul episcopatului său a ridicat școli confesionale până și în cele mai îndepărtate sate ale Bihorului: Negru, Prisaca, Delani, Uileac etc. Sunt remarcabile eforturile pentru ca școlile să aibă o bază materială și să fie bine dotate. La Oradea anexează o clădire nouă la „Preparandie” și începe, în 1914, noul edificiu al „Academiei Teologice”. Deoarece reședința Episcopiei din Oradea nu mai corespundea, a reconstruit „Palatul Episcopal”, apelând la renumitul arhitect K. Rimanoczy junior. În noua și impunătoarea clădire, Episcopul Demetriu Radu a găzduit, la 23 mai 1919, pe Regele Ferdinand și pe Regina Maria.

Gândirea sigură și viziunea clară au făcut să renască domeniile episcopale în toată Dieceza. Astfel, la Beiuș și Stâna de Vale ridică noi reședințe episcopale, la Holod pune bazele fermei Episcopiei (de aici proveneau alimentele pentru internatele din Beiuș, unde cei mai mulți elevi erau întreținuți gratuit de Episcopie sau cu taxe modeste).

A zidit pe cheltuiala sa o splendidă biserică în comuna natală, Rădești, biserică pictată de pictorul Octavian Smigelschi. În cripta acelei biserici își doarme somnul de veci bunul și înțeleptul Episcop Demetriu Radu.

La așezarea în cripta a sicriului, IPS Iuliu Hossu, în predica sa, a spus: „...vine acum să se odihnească până la obșteasca înviere, în acest splendid locaș dumnezeiesc ridicat prin dărnicia sa pe acest pământ strămoșesc lui atât de drag. Să-i păstreze dar rudele și conșătenii pururea cu recunoștință memoria și cu evlavie să-i facă pomenirea !” Azi, biserica din Rădești este ocupată de Biserica Ortodoxă „și credincioșii greco-catolici nu au acces acolo....”.

Episcopul greco-catolic Demetriu Radu și-a iubit credința și în timpul păstoririi sale spiritualitatea catolică a crescut. A înființat „Reuniunea Mariană” la Oradea, în 1914, prima din întreaga Mitropolie, fiind el însuși membru fondator. La primirea solemnă în Congregație a marianistelor și marianiștilor, în Biserica

Oradea-Olosig (Biserica Seminarului), a fost „adânc emoționat”, căci biserica era strălucitoare, fiind introdus atunci iluminatul electric. Iconostasul și icoanele lui Isus și ale Preacuratei, erau înconjurate cu mai multe zeci de becuri strălucitoare”. A stăruit în predică asupra iubirii și devotamentului pentru Preacurata, cu speranța că întreaga Dieceză va urma exemplul de la Oradea. Și a fost urmat; l-a continuat Episcopul Valeriu Traian Frențiu care a lucrat ca să existe Reuniuni Mari-ane în toate parohiile Diecezei.

Împreună cu Episcopul Vasile Hossu, în 1908, a organizat pelerinajul credincioșilor greco-catolici la Roma, centrul spiritualității noastre catolice, unde pelerinii și Episcopii s-au rugat și au trăit bucuria de a fi alături la mormântul Sf. Apostol Petru. Prin toată ființa lor trăiau fidelitatea față de credința creștină prin fidelitatea față de Petru.

Episcopul Demetriu Radu a dovedit în tot cursul vieții înțelegere pentru nevoile credincioșilor, ale Bisericii și ale neamului, motiv pentru a crea fundații și a da ajutoare în vederea dezvoltării culturii românești, a școlilor confesionale și a orfelinatelor. Protopopul de Beiuș, Valeriu Hetco (1887-1959), în însemnările sale, surprinde trăsăturile sufletești ale Ierarhului în preajma căruia a trăit mult timp: „Era un om de o rară bunătate... Pe el nimeni nu-l putea ofensa fără să fie iertat dacă se căia”.

În vremuri bune sau mai puțin bune, Episcopul Demetriu Radu a condus Dieceza de Oradea cu competență, demnitate, curaj și devotament fără greș. Pentru tot ce a însemnat Episcopul, Papa i-a acordat una din cele mai mari distincții în Biserica Catolică: „Paliul Papal”.

Moartea neașteptată și tragică a Episcopului Demetriu Radu, viața frântă înainte de a fi spus tot ce avea de spus și înainte de a împlini tot ce avea de împlinit, nu i-a adus uitarea, dimpotrivă, în conștiința urmașilor a rămas jertfa de sine, imaginea eroului, a martirului...

Moartea Episcopului? O jertfă în drumul istoriei Bisericii Greco-Catolice, jertfă înscrisă într-o continuitate a jertfelor și a martiriului, care, în acel decembrie al anului 1920, era o legătură între trecut și viitor...

Episcopul Demetriu Radu nu este dintre cei care pot fi uitați. Azi și întotdeauna ne vom împreuna mâinile pentru rugăciune: „Cu sfinții odihnește, Cristoase, sufletul adormitului servului Tău...”

Bibliografie

Blaga Mihoc, „Calea adevărului sau cugetul și voința ierarhilor”, Ed. Logos '94, Oradea, 2009.

Pr. Prof. Dr. Ioan Bota, „Istoria Bisericii Universale și a Bisericii Românești de la origini până astăzi”, ediția a II-a, Ed. Viața Creștină, Cluj-Napoca, 2003.

Dorin Valeriu Domuța-Valeriu George Domuța, „Dr. Valeriu Hetco, protopop al Beiușului”, Ed. Galaxia Gutenberg, 2009.

Dr. Iacob Radu, „Istoria Diecezei Române-Unite a Orăzii-Mari, 1777-1927, Oradea, Ed. Chiriașii Tipografiei Românești, 1932.

Petru Tămaian, „Reuniunea Mariană a credincioșilor gr. Cat. români din Oradea-1914-1939, Tipografia „Patria”, Oradea, 1939.

Isus dimineața, Isus la amiază, Isus la apus de soare...

Exerciții spirituale cu pr. Anthony Saji

În săptămâna 29 noiembrie - 4 decembrie, la Hotel *Ceres* din Băile 1 Mai, a avut loc retragerea spirituală susținută de către preotul vinčențian Anthony Saji, sosit din Uganda, unde acesta, împreună cu alți douăzeci și cinci de preoți, desfășoară o misiune pastorală și socială.

Coordonat de către pr. Emil Ghiurcă, evenimentul spiritual s-a petrecut pentru a doua oară în România. Participanții au fost în număr de 150, din toată țara. Sfânta Liturghie conclusivă s-a celebrat la Biserica *Maica Domnului*, având ca oficiant principal pe pr. Mihai Vătămanel.

Titlul articolului exprimă, poate, cel mai bine așteptările și trăirile celor care și-au petrecut o săptămână mai aproape de Dumnezeu. Abordarea părintelui a actualizat trăirea cu și pentru Cristos. Maturitatea spirituală decurge din înțelegerea, la modul personal, a mesajului Mântuitorului. Apostolatul personal în lume este fondat pe asumarea condiției discipolului, itinerantul alături de Isus. Credința este *ceva profitabil*, spune părintele. Mai mult, ea vine ca un *pachet*. Trăind în ca urmaș al Domnului, creștinul se bucură de privilegiile

de fiu al lui Dumnezeu. Nu putem, în această calitate să cerem partea de moștenire, precum au făcut fiii tatălui din parabola evanghelică. Nu *fiertura de linte*, partea de moștenire, ne face fericiți, ci viața în casa Tatălui, *acasă*, unde suntem iubiți și serviți.

Atunci când am pierdut credința, suntem invitați să ne întoarcem la Isus, Mântuitorul iubitor, El care, din caritate, a acceptat condiția crucii. La fel, Fecioara Maria, indicând spre Fiu-și, ne spune *faceți tot ceea ce vă va spune* (Ioan II, 5). Pentru noi, asemenea Mamei, ascultarea este totul! Ea a fost oferită ca model *cine este mama mea?* (Matei XII, 48), cei care, la fel Ei, ascultă Cuvântul și-L împlinesc pe acesta.

Sfânta Liturghie de încheiere a prilejuit o reflecție asupra felului în care Bartimeu căută lumina. Îndemnul final, abandonarea în voia lui Dumnezeu, este contextul în care poate avea loc orice vindecare, fie ea trupească sau sufletească.

Pr. Adrian PODAR

„Carnavalul Bucuriei” la Liceul Teologic Greco-Catolic

Ca în fiecare an, în 6 decembrie, de ziua Sfântului Ierarh Nicolae, elevii clasei I „Step by Step” de la Liceul Teologic Greco-Catolic, coordonați de învățătoarele Anamaria Meze, Lia Șipoș, Ana Maria Țirban și Cornelia Vesea au prezentat pe scena școlii și la Librăria Gutenberg, Carnavalul Bucuriei.

După modelul Sfântului Nicolae, micii școlari au adus zâmbet și bucurie pe chipul celor dragi prin personajele pozitive pe care și le-au ales și pe care le-au interpretat cu multă sensibilitate. S-au întâlnit și s-au împrietenit cu Frumoasa din Pădurea Adormită, cu Albă ca Zăpada, cu Cenușăreasa, cu zâne bune, cu vietăți ale naturii, cu supereroi, precum Spiderman, Robin Hood și Zorro, dar și cu îngerăși și fulgi de zăpadă. Alături le-au fost părinții și bunicii, rudele, colegii mai mari din clasele a II-a, a III-a și a IV-a, dar și cei din clasa a V-a, care le-au oferit diplome și cu care au schimbat jucării.

Bucuria de pe chipul copiilor și personajele alese au descrețit frunțile celor prezenți și le-au amintit de

dărnicia Sfântului Nicolae, prevestitor al supremului dar pe care Dumnezeu ni-L face nouă tuturor prin Nașterea Domnului Isus Cristos, Mântuitorul nostru.

Lia ȘIPOȘ

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2011

IANUARIE

Intenția generală: Pentru ca bogățiile creației să fie ocrotite, valorizate și puse la dispoziția tuturor, ca dar prețios al lui Dumnezeu pentru oameni.

Intenția misionară: Pentru ca toți creștinii să poată ajunge la unitatea deplină, mărturisind întregului neam omenesc paternitatea universală a lui Dumnezeu.

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Într-o anumită măsură, nu sînt decît suma cărților citite. *Sînt* ceea ce scriu.

„Nimic nu dovedește că sîntem mai mult decît nimic” (E. Cioran). Numai că *dovada* acestui nimic e însăși spectacolul existenței. Toată existența nu este decît un imens elogiul adus nimicului.

Comunicarea a ajuns să fie doar un transfer de sunete cacofonice între indivizi care nu au nimic de comunicat.

Omul „informat” este analfabetul la modă al zilelor noastre.

Un reactualizat dicton socratic ar putea suna așa: de unde să știi că nu știi?

Fericirea și nefericirea rămîn constante în lume. Doar definirea lor se face mereu altfel.

Arta este un *produs* fără instrucțiuni de folosire. Ca și viața, de altfel.

Cum se împacă oare cu ei înșiși cei care prin vorbe se declară sfinți iar prin fapte și gânduri ascunse sînt bestii?

Provincia este un loc unde mediocrii se simt buricul pămîntului.

Îmi place să ascult muzică clasică precum un etern profan. În acest domeniu nu vreau să mă *specializez*.

Unul din lucrurile importante ale vieții e să știi cu exactitate ceea ce nu vrei.

Gîndirea nu e, pînă la urmă, decît o *aventură poetică*.

În fiecare prost este depozitată toată proștia, pe cînd în fiecare înțelept se găsește doar o fărîmă de inteligență.

Pentru a-l aduce pe lume pe om, Dumnezeu a pus la *lucru* pînă și nimicul.

Fiecare om de valoare este tras înapoi de cîtiva încurcă-lume.

Orice formă de scris trebuie să fie un nou început de lume.

Munca la ceea ce se cheamă gînd seamănă pînă la identitate cu munca la cîmp a țaranului.

A gîndi – cea mai spectaculoasă *neputință*.

Cînd n-am mai putut trăi poetic, am început să scriu poezie.

Fără cuvînt nu există sunete, ci doar zgomote.

Arhitectura este muzica spațiului în care încă nu au ajuns cuvintele.

Muzica este tăcere locuită.

Nu pot scrie dacă nu am ceva de răzbunat în mine.

Prea mulți oameni există fără să fie.

Ura este partea nevăzută a iubirii.

Au adus bucurie în sufletele celor suferinzi

Pentru al doilea an consecutiv, artiștii orădeni au adus lumina Crăciunului în sufletele celor suferinzi. Parohia Greco-Catolică „Sfântul Gheorghe” din Oradea a organizat, săptămîna trecută, a doua ediție a concertului de colinde „Luminile Crăciunului”. La fel ca anul trecut, concertul a fost dedicat persoanelor bolnave internate în Spitalul Clinic de Neurologie și Psihiatrie din Oradea.

Îndrăgiții interpreți de muzică populară Luminița Tomuța și Leontin Ciucur și tinerii artiști Alexandru Cristea, Ana Maria Mihăieș și Florena Șandro au oferit un recital de colinde pentru cei bolnavi. Un plus de lumină și de bucurie au adus și copiii din Corul Angelicus (clasa a III- a A a Liceului de Artă), coordonați de profesoarele Valeria Bunica, Narcisa Midovschi și Anamaria Bulzan.

Cîntecele artiștilor, consacrați sau în curs de afirmare, le-au rămas bolnavilor undeva în suflet, ca un zămbet uitat în colțul gurii.

JB - C.D.

Ziua Voluntarului Caritas a 5-a ediției

Cu ocazia celebrării Zilei Internaționale a Voluntarilor Caritas Eparhial Oradea a organizat Ziua Voluntarului Caritas, a 5-a ediției, joi, 9 decembrie, 2010, în sala festivă a Liceului Greco Catolic din Oradea. Asociația se bucură de sprijinul a 150 de voluntari înscrși în baza unui contract de voluntariat. Voluntarii au fost premiați pentru activitatea depusă în 2010.

La eveniment a fost prezent PSS Virgil Bercea, Adina Patroc din partea ASCO, voluntari precum și alte persoane care au dorit să fie alături de voluntari. Evenimentul a fost transmis în direct pe internet de către www.cristv.ro.

În cadrul evenimentului au fost prezentate activitățile în care voluntarii s-au implicat în 2010 și pentru care vor fi premiați.

Premiul pentru Programul O MASĂ CALDĂ.

„O masă caldă pentru cei săraci” este un serviciu prin care zilnic, 30 de persoane, beneficiază gratuit de două feluri de mâncare gătită și pâine. Rolul voluntarilor este de a distribui hrana caldă oferind de asemenea o vorbă bună beneficiarilor. Nominalizații au fost: Bencheu Georgeta, Dat Liviu, Oprean Ligia, Burdaș Ciprian, Papiș Alin. **Premiul s-a acordat voluntarului: Liviu Dat.**

Premiul pentru Programul „BUNUL SAMARITAN”. Este un program prin care asigurăm beneficiarilor îmbrăcăminte adecvată sezonului, Voluntarii din acest program efectuează două activități. Prima se referă la selectarea și aranjarea îmbrăcăminte primite din donații, iar a doua se referă la distribuirea propriu-zisă a acestora, o dată pe săptămână. Nominalizații au fost: Alina Banciu, Liviu Dat, Georgeta Finna, Melania Sărăcuț, Timeea Szombati. **Premiul s-a acordat voluntarei: Alina Banciu.**

Premiul pentru SERVICII DE ÎNGRIJIRE LA DOMICIULIU. În cadrul acestui serviciu voluntarii s-au implicat în coordonare și în vizite la domiciliu a beneficiarilor bolnavi și de cele mai multe ori imobilizați. Vizitele la domiciliu s-au concretizat în oferirea de sprijin pentru activitățile casnice și administrative, socializarea beneficiarilor și chiar oferirea unor servicii de specialitate. **Premiul s-a acordat voluntarei: Voichița Vășcan.**

Premiu Special unei persoane care a sprijinit constant Centrul de Îngrijire la Domiciliu. **Premiul s-a acordat voluntarei: dr. Narcisa Cizmaș.**

Premiul pentru CAMPANIA 2%. Direcționarea unui procent de 2% din impozitul care a fost reținut de stat în anul precedent, pentru construirea unei case pentru persoanele vârstnice, Casa Frențiu. Cu ajutorul voluntarilor am reușit ca și în acest an să atragem persoane care să direcționeze acest procent asociației

Voluntarului anului 2010

(urmare din pag. 12)

noastre. Aceștia au pregătit plicuri personalizate pe care le-au distribuit în oraș alături de formularele 2%. Nominalizații au fost: Georgeta Finna, Alexandru Mureșan. **Premiul s-a acordat voluntarei: Georgeta Finna.**

Premiul COLECTA DE CRĂCIUN 2009. Aceasta s-a desfășurat la un super-market din Municipiul Oradea, și de această dată voluntarii fiind foarte activi, implicându-se în distribuirea de fluturași, colectarea alimentelor și primirea donațiilor. Nominalizații au fost: Cornelia Vesea, Levente Toth, Georgeta Finna, Radu Chirodea, Ioana Aciu. **Premiul s-a acordat voluntarei: Cornelia Vesea.**

Premiul COLECTA DE PAȘTI 2010. Ca și anii precedenți, voluntarii ne-au sprijinit la colecta de Paști în trei dintre cele cinci biserici în care aceasta s-a desfășurat. Nominalizații au fost: Ioan Bodea, Alexandru Farc, Alina Banciu, Vlad Raita. **Premiul s-a acordat voluntarului: Ioan Bodea.**

Premiul pentru STRÂNGERE DE FONDURI. Pe lângă cele trei activități prezentate anterior și care se referă la strângerea de diferite fonduri, asociația mai implică voluntari și în alte activități de acest gen. În acest an ne referim la solicitări față în față, colectă stradală pentru rechizite, realizare de felicitări. Nominalizații au fost: Alexandru Mureșan, Georgeta Finna. **Premiul s-a acordat voluntarului: Alexandru Mureșan.**

Premiul pentru ACTIVITATE ECONOMICĂ. De-a lungul anului voluntarii s-au implicat și în activitățile croitoriei sau ale Librăriei Gutenberg, activități economice ce sprijină serviciile sociale ale asociației. Nominalizații au fost: Georgeta Bencheu, Roberta Anca. **Premiul s-a acordat voluntarei: Roberta Anca.**

Premiul „PRIETENI PENTRU UN ZÂMBET”. Un program prin care voluntarii clowni realizează vizite la spitalul de copii din Oradea, aducând astfel un zâmbet pe buzele copiilor internați. Nominalizații au fost: Alexandru Farc, Laura Pușcaș. **Premiul s-a acordat voluntarului: Alexandru Farc.**

Premiul pentru ACTIVITĂȚI ADMINISTRATIVE. Traduceri, transport mobilă de la donatar la beneficiar, completare baze de date, zugrăvit, curățenie sunt câteva din activitățile administrative prin care voluntarii ne-au ajutat și în acest an. Nominalizații au fost: Georgeta Finna, Alexandru Mureșan, Mariana Mureșan. **Premiul s-a acordat voluntarei: Mariana Mureșan**

Premiu Special unui grup de persoane care ne-au sprijinit activitatea prin energia, timpul și resursele lor. **Surorile Franciscane Misionare ale lui Cristos** fac parte din grupul celor care sunt constant alături de noi în mod voluntar. Pentru aceasta le suntem mulțumitori

și dorim să le arătăm un mic gest de apreciere. **Premiul s-a acordat surorilor: Pier-Paola, Maria și Kasia.**

Premiu special acordat unui grup de voluntari americani își oferă constant disponibilitatea de a ne sprijini în diferitele activități. **Premiul s-a acordat voluntarilor: John Gardiner și Stuart Johnsen.**

PREMIUL pentru DISPONIBILITATE. Acordat voluntarului care și-a manifestat constant dorința de a participa la cât mai multe activități și care și-a oferit disponibilitatea de a ne ajuta ori de câte ori avem nevoie. **Premiul s-a acordat voluntarei: Timeea Szombati.**

PREMIUL „CEL MAI ACTIV VOLUNTAR”. Este premiul oferit voluntarului care a acumulat cel mai mare număr de ore de voluntariat. **Premiul s-a acordat voluntarului: Alexandru Mureșan.**

PREMIUL VOLUNTARUL ANULUI

Bineînțeles că toți voluntarii sunt persoane deosebite care au ales ca, de bună voie, să dăruiască din timpul și din energia lor pentru un scop bun. „Voluntarul anului” este un premiu pe care îl acordăm în fiecare an unui voluntar care s-a evidențiat prin disponibilitate și implicare pe tot parcursul anului. **Premiul s-a acordat voluntarei: Georgeta Finna.**

Momentele artistice au fost asigurate de: **Cvartetul de coarde Re-belle – Popa Teodorian, Costin Eva, Vultur Vasile și Cocora Bogdan** cu un recital de Alexander Glazunov din lucrarea intitulată „Nouvelle” și Wolfgang Amadeus Mozart – Divertiment.

Domnul **Crișan Ionel** este una din persoanele care a beneficiat direct de sprijinul voluntarilor. Prin cântecul, la fluier a două colinde și o poezie recitată, dânsul a dorit să le mulțumească voluntarilor, în numele tuturor persoanelor care au beneficiat de ajutor din partea lor.

Au mai cântat **Csordas Brigitta și Alexandru Mureșan: Concert pentru două viori în re minor de Johan Sebastian Bach.**

Un alt moment a fost oferit de **trupa de teatru a Liceului „Lucian Blaga”,** sub îndrumarea doamnei profesoare **Sânziana Neșiu** prin piesa „D-ale noastre”, un pamflet la situația politică a țării, cu scenariu original scris chiar de membrii trupei.

Ultimul moment artistic a fost oferit de cel mai tânăr magician profesionist din România, campion internațional al magiei și cea mai tânără iluzionistă din România: **Eduard Malița și Bianca Onița.**

Toți voluntarii prezenți au fost invitați pe scena pentru a le fi oferit un simbol al recunoștinței asociației.

Iulia Iova
Coordonator voluntari

90 de ani de la moartea Episcopului Demetriu Radu

În data de 8 decembrie 2010, în sala „Traian Moșoiu” a Primăriei Oradea, a avut loc comemorarea a 90 de ani de la moartea episcopului greco-catolic Demetriu Radu, ca urmare a unui atentat în Senatul României. Comemorarea a adunat în sala mare oficialități locale, senatori, deputați, profesori universitari, oameni de cultură, preoți, seminariști și elevi, toți dornici să afle cât mai multe despre Demetriu Radu.

Evenimentele dedicate ierarhului greco-catolic, au început duminică, 5 noiembrie 2010, cu un pelerinaj la Rădești, județul Alba, locul natal dar și locul de veșnică odihnă a lui Demetriu Radu. Cel de al doilea moment din cadrul manifestărilor dedicate lui Demetriu Radu, s-a derulat în plenul Senatului, în dimineața zilei de 8 decembrie 2010, unde, domnul senator Ioan Mang, a prezentat în fața plenului un cuvânt de omagiu, vorbind despre activitatea neobosită a episcopului Demetriu Radu în slujba menținerii identității naționale a românilor din Transilvania.

Comemorarea a început cu intonarea imnului de stat, după care PSS Virgil Bercea, în deschiderea lucrărilor, a dorit să sublinieze importanța acestui eveniment, necesitatea cunoașterii trecutului, pentru că au existat oameni, locuri și fapte care au schimbat istoria, care au luptat și s-au jertfit pe altarul credinței pentru ca noi să fim astăzi aici. Cu această ocazie, Mircea Geoană, președintele Senatului României, a transmis un mesaj orădenilor, care a fost citit de domnul deputat Ioan Sorin Roman.

PSS Virgil a subliniat faptul că: „*Episcopul Demetriu Radu, venea din «Capitala jertfelor românești», Blajul, ai cărui arhieri, formați în spiritul Școlii Ardelene, transmis prin generații, au servit cu toată ființa lor Biserica și neamul, uneori cu prețul vieții.*

Ori de câte ori facem popasuri pe drumurile istoriei Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Biserica credinței noastre, ne întâmpină jertfa. Jertfa este și moartea tragică a episcopului Eparhiei de Oradea, Demetriu Radu, la 8 decembrie 1920, în Parlamentul României, unde, în calitatea sa de senator de drept, prin profunzimea gândului și puterea cuvântului, intervenea pentru cauzele drepte și bune ce trebuiau îndeplinite.

La acest ceas aniversar reînvie în mintea noastră imaginea episcopului care a condus cu credință, inteligență, curaj, demnitate și devotament, timp de 17 ani, Eparhia noastră de Oradea. A iubit Biserica Romei, fericit de a fi printre fiii ei «după credința creștinească ce o mărturisim». A avut un suflet mare și cutezător, așa cum au toți aceia care iubesc oamenii și sunt capabili de dăruire. A ctitorit biserici în care să-L laudăm pe Dumnezeu, să ne găsim un drum, un parcurs al sufletului, pentru a ne desăvârși ca și creștini și oameni.

Episcopul Demetriu Radu i-a învățat pe credincioșii săi adevărurile de credință, le-a sfințit viețile și a condus Eparhia cu înțelepciune. Ființa lui răspândește lu-

mină și seninătate, bunătate și speranță în bine. Cei care au venit în contact cu Preasfinția Sa îi rămâneau îndatorați «de a fi restabilit în ochii lor ideea măreției umane». Episcopul Demetriu Radu rămâne unul din cele mai nobile modele de viață. Întregul său mesaj creștin și uman ajunge până la noi, fiind atât de actual astăzi ca și în vremea lui.»

Preasfinția Sa a încheiat prin a le mulțumi celor care s-au ocupat de organizarea acestui eveniment, în special domnului Florin Jula, consilier cultural al Episcopiei.

În continuare a luat cuvântul domnul Ilie Bolojan, primarul municipiului Oradea, care a remarcat prezența numeroasă din sala primăriei și a convenit, împreună cu PSS Virgil, ca în primăvara anului viitor să monteze o placă comemorativă pe Palatul Episcopal Greco-Catolic, în memoria Vizitei Regelui Ferdinand I și a Reginei Maria din 23 mai 1919.

Personalitatea episcopului a mai fost evocată de profesorii universitari Blaga Mihoc, cu lucrarea științifică „*Demetriu Radu – pentru Biserica și Națiune*”, și Viorel Faur cu lucrarea, „*Considerații referitoare la activitatea episcopului Demetriu Radu*”, moderator fiind Aurel Chiriac, directorul Muzeului Țării Crișurilor.

Seara s-a încheiat cu un recital de colinde interpretate de Corul „Schola Cantorum” al Facultății de Teologie Greco-Catolică, dirijor Radu Mureșan, urmat de expoziția foto-documentară dedicată episcopului Demetriu Radu, prezentată și organizată de doamna Iudita Călușer.

La eveniment au mai fost prezenți: părintele paroh Adrian Bișboacă din Rădești, părintele Paul Turcu, protopop de Teiuș și strănepoata lui Demetriu Radu, Mona Radu.

Evenimentul a fost organizat de: Episcopia Greco-Catolică de Oradea, Primăria Municipiului Oradea, „Muzeul Țării Crișurilor” Oradea, Arhivele Naționale – Direcția Județeană Bihor și Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai”.

Biroul de presă

Comemorarea episcopului Demetriu Radu în Senatul României

La inițiativa Episcopiei de Oradea și a PSS Virgil Bercea, Senatul României a evocat în data de 8 decembrie 2010 memoria senatorilor uciși ca urmare a bombei puse de anarhicul Max Goldstein în urmă cu 90 de ani. Astfel, în plenul Senatului s-a ținut un moment de reculegere, iar Domnul Senator Ioan Mang a evocat de la tribună biografia și meritele senatorului episcop greco-catolic Demetriu Radu, victimă a aceluși atentat.

Din partea Bisericii Române cu Roma, Greco-Catolică, a fost prezent în locul rezervat invitațiilor de onoare Preasfinția Sa Mihai, episcopul vicar al Bucureștilor, însoțit de Domnul Adrian Merka, Deputat de Bihor pentru minoritatea slovacă și cehă.

În prealabil, PSS Mihai, însoțit de consilierii ai Vicariatului de București, a fost primit în audiență de președintele Senatului, Domnul Mircea Geoană. Întreținerea cordială a pus accentul pe meritele istorice ale Bisericii greco-catolice și respectul pentru memoria vie a comunităților românești greco-catolice din Transilvania care au forjat sensul unității neamului precum

și formarea culturală a unui naționalism corect și totodată profund. În același timp s-a amintit și importanța respectului datorat comunității greco-catolice care a fost păstrătoarea, în perioada grea a persecuției, a unei bune părți din meritele demnității naționale.

Secretariatul Vicariatului de București

Pelerinaj la Rădești, locul de naștere al episcopului greco-catolic Demetriu Radu

Zeci de seminariști, preoți și credincioși din Oradea, însoțiți de episcopul greco-catolic de Oradea, PSS Virgil Bercea, s-au aflat în data de 5 decembrie 2010 în pelerinaj la Rădești (Jud. Alba), satul natal al episcopului Demetriu Radu. Liturghia Arhierescă a fost celebrată la Căminul Cultural, după care s-a pornit în procesiune spre Biserica în care este înmormântat Demetriu Radu, unde s-a ținut și un Parastas pentru episcopul amintit. Biserica din localitate a aparținut Bisericii Greco-Catolice, dar astăzi se află în posesia Bisericii Ortodoxe. Acest pelerinaj face parte dintr-un program mai amplu de comemorare a 90 de ani de la moartea episcopului Demetriu Radu, care a avut la 8 decembrie 1920, în urma unui atentat cu bombă în Senatul României. Manifestările se vor încheia miercuri, 8 decembrie 2010, în Sala „Traian Moșoiu” a Primăriei din Oradea, cu o conferință și expoziție foto, dedicate ierarhului greco-catolic.

Biroul de presă

90 de ani de relații diplomatice

Ministerul Afacerilor externe și de Nunțiatuara apostolică au organizat în data de 7 decembrie 2010, în Sala Gafencu a Palatului Ministerului o manifestare ce a reunit o seama de personalități civile și ecleziastice ale capitalei, ale diplomației, dar și reprezentanți ai publicului larg. Sesiunea, evocând aniversarea celor 90 de ani de raporturi diplomatice dintre România și Sfântul Scaun, a fost deschisă de ministrul de externe, Domnul Teodor Baconschi. Au luat cuvântul Monseniorul Francisco Javier Lozano, Nunțiu Apostolic la București precum și Progesorul Universitar Marius Bucur de la Cluj-Napoca. Din partea Bisericii greco-catolice a participat PSS Mihai, vicarul Bucureștilor.

Secretariatul Vicariatului de București

Deschiderea Filialei Reuniunii Mariane din Uileacu de Beiuș

Asociația Reuniunea Mariană din Protopopiatul de Beiuș are de duminică, 28 noiembrie 2010, o nouă componentă. După Sfânta Liturghie, oficiată de părintele Ioan Mada, protopop de Beiuș, și părintele Ioan Erdeli, preot paroh, a avut loc deschiderea filialei Reuniunii Mariane din Uileacu de Beiuș. Ca de fiecare dată, s-a explicat credincioșilor rolul și importanța acestei mișcări creștine iar noii membri ai organizației religioase au primit diplome și eșarfe cu însemnul Reuniunii Mariane.

La finalul evenimentului, domnul Ioan Dărăbăneanu, președintele AGRU Beiuș, le-a vorbit celor prezenți despre importanța și însemnătatea „rugăciunii pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu, Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, episcopi morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970”, făcută la finalul fiecărei liturghii sau celebrări liturgice.

Activitatea a fost organizată de doamna Tania Dă-

răbăneanu, președintele Reuniunii Mariane din Protopopiatul Beiuș, părintele protopop Ioan Mada și părintele paroh Ioan Erdeli.

Biroul de presă

Corul de Cameră „Fiat Lux” a trăit clipe de neuitat la Praga

Oradea. Corul de Cameră Fiat Lux din Oradea a obținut aurul la Praga. Tinerii au participat, în perioada 26-28 noiembrie, la a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Muzică de Advent și Crăciun „Petr Eben”. Au plecat de acasă cu emoții, însă încrezători că vor câștiga. Orădenii au concurat cu alte 38 de coruri din Norvegia, Germania, Singapore, Rusia, Cehia, Polonia, Olanda, Danemarca, Croația etc.

„Am pornit spre Praga emoționați și totuși pregătiți. Știam ce vrem să facem. După un drum lung de unsprezece ore, iată-ne ajunși în primitoră capitală a Cehiei. Spre marea noastră bucurie odată cu sosirea noastră acolo, am fost însoțiți de primii fulgi de zăpadă. După ce ne-am cazat, am pornit într-o scurtă vizită în centrul istoric al capitalei. Clădirile impunătoare, frumos întreținute, erau deja ornate cu decorațiuni luminoase care ne-au inserat într-o atmosferă de Crăciun. Vineri, 26 noiembrie, am susținut un concert în biserica «Salvator». Am cântat colinde românești, dar și internaționale. În competiție am intrat sâmbătă, doar la ora 13. Orele de așteptare și cele de pregătire au fost lungi, dar am reușit să ne canalizăm energia pentru momentul în care am cântat. Am intrat cu emoții, juriul fiind unul internațional, alcătuit din personalități muzicale care activează în diferite centre muzicale din Europa. Am reușit să le trezim interesul, încă de la prima piesă. La ultima melodie din repertoriul nostru, am reușit să-i facem să nu mai privească decât în față. Ultima piesă a fost însoțită de o mișcare scenică care ducea cu gândul la atmosfera din familie înaintea Crăciunului”, povestește Antonia Nica, conducătorul Corului Fiat Lux.

Orădenii au reușit să cucerească și de această dată. Juriul a fost impresionat de colindele românești (Vine hulpe di la munte, La Bethleem colo-n jos, Linu-i lin și Chindia), frumos interpretate de cei 23 de coriști și le-a acordat aurul la categoria la care au concurat - cor de cameră. Mai mult decât atât, juriul a premiat și dirijorul Corului „Fiat

Lux”. Antonia Nica a primit premiul pentru „cel mai bun și mai inspirat dirijor”. „La secțiunea la care am participat au fost înscrise 20 de coruri. Am avut emoții, dar a meritat”, spune bucuroasă Antonia Nica. „Am fost aleși să cântăm în încheierea ceremoniei de decernare a premiilor. Am reușit să ridicăm sala în picioare. A fost un moment de grație, un examen pe care l-am susținut prima oară, dar pe care l-am luat cu brio”, mărturisește profesoara.

Duminică, coriștii, elevi la Liceul Greco-Catolic, Colegiile Mihai Eminescu și Emanuil Gojdu sau studenți la Universitatea din Oradea, au vizitat și câteva atracții turistice. „Am întâlnit în centrul capitalei o pereche de miri, căreia i-am cântat un marș nupțial. Pur și simplu mirii au plâns de emoție. Apoi, ne-am trezit înconjurați de oameni care nu ne-au mai lăsat să plecăm. Așa se face că am susținut un mic concert și în centrul Pragăi”, a mai dezvăluit Antonia Nica.

Lansare de carte la Seminarul Teologic din Oradea

În prezența PSS Virgil Bercea, a zeci de semina-riști și preoți, dar și simpli iubitori de carte, joi, 9 decembrie 2010, în Aula Magna a Facultății de Teologie Greco-Catolică din Oradea, a avut loc lansarea cărților: „*Peregrinul și Umbra*”, scrisă de prof. univ. Blaga Mihoc, și „*Iosif Papp-Szilágyi (1813-1873), un ierarh iluminist*”, scrisă de pr. dr. Adrian-Vasile Podar.

Prezentarea primei cărți, „*Peregrinul și Umbra*”, a fost realizată de scriitorul și jurnalistul Florin Ardelean. Profesor universitar și cercetător științific în cadrul Muzeului Țării Crișurilor, Blaga Mihoc este autorul a 14 cărți de istorie, publicate mai ales în ultimii 20 de ani. Ultima sa apariție editorială este cu volumul de memorii „*Peregrinul și Umbra*”. În acest volum, autorul face o incursiune emoționantă și cât se poate de lucidă în propria sa biografie, evocând momente și personaje din Beiușul natal, dar și din Clujul academic, în care a urmat facultatea de istorie, din Baia Mare, unde a lucrat ca muzeograf, iar apoi din Oradea. Cartea este valoroasă prin faptul că este o frescă subiectivă a ultimilor 60 de ani, fiind scrisă de un om cu o memorie extraordinară, un fin observator al oamenilor și faptelor cu care a intrat în contact.

A doua carte, „*Iosif Papp-Szilágyi (1813-1873),*

un ierarh iluminist”, a fost prezentată de domnul Blaga Mihoc. Volumul este o invitație la cercetări ulterioare despre viața acestui episcop, dar și despre Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică. Prin aportul său semnificativ în viața Bisericii Greco-Catolice și prin contribuția sa în domeniul dreptului canonic, episcopul Iosif Papp-Szilágyi și-a rezervat un loc de seamă între personalitățile ecleziastice răsăritene și universale.

Evenimentul a fost organizat de Episcopia Greco-Catolică de Oradea.

Biroul de presă

Binecuvântare de vase sfinte și cateheză la Padova

Duminică, 21 noiembrie 2010, cu prilejul Praznicului Intrării Maicii Domnului în biserică, comunitatea românească greco-catolică din Padova s-a întrunit în capela „Corpus Domini” din via Beato Pellegrino 38, pentru serviciul divin în limba română. La sfârșitul Sfintei Liturghii, pr. Aetius Pop, împreună cu pr. Cristian Sabău au făcut sfințirea unor noi vase liturgice care vor fi folosite pentru slujbele comunității (potir, disc, steluță, lance și linguriță), precum și a unei serii de icoane-prăznicare care vor fi expuse pentru venerația credincioșilor la fiecare sărbătoare corespunzătoare.

Tot în această duminică, la sfârșitul Liturghiei, pr. Cristian Sabău a început o serie de cateheze în pregătirea Praznicului Sfântului Crăciun. Prima cateheză a avut ca subiect principal misterul Sfintei Treimi. Părintele a amintit de experiența Sfântului Augustin care, încercând să cuprindă tainele vieții intratrinitare, pricepe că mai ușor îi poate fi unui copil să mute întreaga mare într-o gropiță săpată cu mâinile în nisip, decât să deslușească misterul Persoanelor dumnezeiești, pentru a spune astfel umilința cu care trebuie să se vorbească despre o atare taină. Astfel, a încercat să definească relațiile și persoanele Sfintei Treimi, punctând asupra uniunii de esență și a diferenței de relație dintre fiecare.

În duminica următoare, 28 noiembrie, pr. Cristian Sabău a continuat cu o a doua cateheză. Profitând de botezul în rit greco-catolic la care numeroși credincioși urmau să participe în aceeași după-amiază, pr. Cristian a explicat, în linii mari, ritualul care se urmează în săvârși-

rea acestei taine. Astfel, pornind de la rădăcinile pe care sacramentul le are în Biserica Creștină Primară, părintele a enumerat pașii și obiceiurile catecumenatului din antichitate, cu părțile reflectate în tradiția actuală (exorcizările, sfințirea și ungerea cu uleiul catehumenilor). De asemenea, aducând aminte de forma inițială a botezului prin imersiune, s-a explicat sensul fundamental al ideii de moarte a omului vechi și de înviere/naștere din nou în Cristos, și apoi îmbrăcare în veștmânt alb. Catehezele vor continua în duminicile următoare, imediat la sfârșitul Sfintelor Liturghii, abordând teme primare de cateheză. Se va continua în mod deosebit explicarea în parte a rolului fiecărei persoane din Sfânta Treime în istoria mântuirii și în viața fiecăruia dintre noi.

Giuseppe MUNARINI

Colectă Specială

Asociația Caritas Eparhial Oradea a ales ca zi specială a carității noastre comunitare duminica „Samariteanului Milostiv”, zi în care s-a organizat o colectă specială. Tasul din data de 14 noiembrie 2010, duminica „Samariteanului Milostiv” a fost predat, de fiecare parohie asociației. Astfel au intrat în caseria asociației suma de **17.436 lei**. Domnul să vă binecuvânteze pe toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfințele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.

Pr. Olimpiu Todorean

Mănăstirea Franciscană		Parohia Ioaniș.....	100 lei
Maica Domnului.....	2.496 lei	Parohia Marghita.....	150 lei
Parohia Aleșd.....	250 lei	Parohia Marin.....	150 lei
Parohia Băile Felix.....	140 lei	Parohia Mădaras.....	200 lei
Parohia Băița.....	60 lei	Parohia Nojorid.....	46 lei
Parohia Beiuș.....	100 lei	Parohia Petrani.....	115 lei
Parohia Beliu.....	135 lei	Parohia Plopiș.....	900 lei
Parohia Beznea.....	40 lei	Parohia Pocola.....	63 lei
Parohia Bocșa.....	24 lei	Parohia Prisaca.....	50 lei
Parohia Camăr.....	40 lei	Parohia Sâg.....	300 lei
Parohia Câmpia.....	440 lei	Parohia Sânlazăr.....	110 lei
Parohia Carei Sf. Andrei.....	500 lei	Parohia Sântandrei.....	471 lei
Parohia Carei Sf. Anton.....	220 lei	Parohia Sauca.....	280 lei
Parohia Cheț.....	150 lei	Parohia Sălăjeni.....	50 lei
Parohia Chilioara.....	147 lei	Parohia Sărsig.....	168 lei
Parohia Cizer.....	50 lei	Parohia Înălțarea Domnului Oradea.....	137 lei
Parohia Cosniciu de Jos.....	30 lei	Parohia Schimbarea la Față Oradea.....	176 lei
Parohia Cosniciu de Sus.....	80 lei	Parohia Sf. Familie Zalău.....	650 lei
Parohia Crestur.....	80 lei	Parohia Sf. Gheorghe Oradea	400 lei
Parohia Drăgoteni.....	10 lei	Parohia Sf. Treime Nufărul...	243 lei
Parohia Drighiu.....	210 lei	Parohia Spitalul de Urgență Zalău.....	16 lei
Parohia Dumbrava.....	411 lei	Parohia Șimleu Silvaniei.....	1.364 lei
Parohia Duminica Tuturor Sfinților Oradea Ioșia.....	317 lei	Parohia Șumal.....	1.500 lei
Parohia Girișu de Criș.....	42 lei	Parohi Ștei.....	250 lei
Parohia Grădinari.....	100 lei	Parohia Tășnad.....	350 lei
Parohia Oradea I.....	1.769 lei	Parohia Vălanii de Beiuș.....	120 lei
Parohia Haieu.....	205 lei	Parohia Valcău de Jos.....	380 lei
Parohia Halmășd.....	174 lei	Parohia Valea lui Mihai.....	150 lei
Parohia Hereclean.....	170 lei	Parohia Silvaș.....	150 lei
Parohia Horoatu Crasnei.....	100 lei	Parohia Voivozi.....	185 lei
Parohia Huseni.....	110 lei		
Parohia Iaz.....	280 lei		

Întâlnirea preoților români greco-catolici din Europa la Paris

S-a încheiat miercuri 24 noiembrie 2010, la Paris, întâlnirea preoților români prezenți în Europa, pentru păstoria credincioșilor din diaspora. Prezidat de către episcopul Virgil Bercea, numit de către sfântul Sinod pentru diaspora, au participat în jur de treizeci de preoți din Italia, Franța, Spania, Germania, Belgia și Irlanda.

Întâlnirea, organizată de către responsabilul Misiunii Românești din Paris, pr. Gabriel Bubo, a avut loc într-o atmosferă frumoasă de prietenie și de fraternitate. Au participat responsabili pentru Bisericile Orientale ale Arhiepiscopiei franceze, care au adus contribuții interesante și constructive dezbaterilor. A mai contribuit la discuții și un expert în drept canonic din Elveția, care a subliniat multe probleme pe care comunitățile le trăiesc în viața de zi cu zi. A fost discutată problema înființării de parohii sau capelanii în Europa, problema gravă a preoților căsătoriți care, de multe ori, nu-și pot desfășura activitatea pastorală în afara eparhiilor de origine.

Întâlnirea s-a încheiat cu o vizită la Cardinalul André Vingt-Trois, Arhiepiscop de Paris, care s-a dovedit a fi foarte disponibil să asculte problemele greco-catolicilor, mai ales celor din Franța. Apoi, cardinalul a îndrumat pe fiecare, în primul rând pe episcopul Virgil, să continue activitatea pastorală întreprinsă, dând ca exemplu Parisul, unde aproximativ de șaiszeci de ani,

Biserica Greco-Catolică este prezentă. Prelatul a încheiat dorind fiecăruia dintre noi să trăim profund propria vocație preoțească „în diaspora”, ducând în fiecare loc evanghelia și făcând prezentă propriilor credincioși în-săși viața lui Cristos.

Experiența de la Paris a fost pentru toată lumea, în înainte de toate, o posibilitate de întâlnire și de prietenie, de confruntare a problemelor și o încercare de a găsi adecvate soluții. Acum tuturor le revine responsabilitatea de a reveni în propriile comunități și de a continua cu un spirit nou propria activitate pastorală.

P. Michele PIROTTA

<http://greccatolicamadrid.blogspot.com>

Întâlnirea preoților greco-catolici din Austria

Sâmbătă, 4 decembrie, a avut loc la Viena întâlnirea anuală a preoților greco-catolici din Austria. Ziua a început cu rugăciunea orei a 3-a, la Catedrala Sf. Barbara, urmată de discuțiile care au avut loc la mănăstirea dominicană. Au participat 15 preoți și un diacon: 7 preoți ucraineni, 6 preoți români, un preot maghiar, un preot sirian melkit și un diacon român. O parte dintre preoții greco-catolici din Austria au lipsit din motive obiective.

Lucrările au fost prezidate de vicarul general, Mons. dr. Alexander Ostheim-Dzerowycz. Preoții români care au participat la conferința au fost: pr. mag. Vasile Luțai – Rectorul Misiunii Române Unite Greco-Catolice din Viena, pr. drd. Ovidiu Pinteau – vicar parohial în parohia Kagran, Viena, pr. drd. Ioan Iulian Hotico – vicar parohial în parohia Leopoldau, Viena, pr. Remus Dan Marsu, preot paroh al comunității greco-catolice din Graz, pr. drd. Gheorghică Dobrica – spiritual la Spitalul Baumgarten, pr. drd. Alexandru Dumitru Suciuc – spiritual la spitalul SMZ-OST și diacon Marcel Ștefan Cristea.

S-au abordat diferite teme, printre care statutul preoților căsătoriți în Occident și reorganizarea ordinariatului bizantin. Întâlnirea s-a încheiat cu masa de prânz, iar la orele 18.00 s-a celebrat Sfânta Liturghie în Catedrala Sfântul Ștefan. Răspunsurile au fost date în limbi diferite: română, germană, ucraineană și arabă.

pr. Ioan Iulian HOTICP
Vicar parohial Leopoldau

Ziua Voluntarului Caritas - 2010

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2011**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț. Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Foto: Paul Todorean